

نما

گذار جهانی به آنارشی

سیدیهزاد اخلاقی: آمریکا شرایط پیچیده‌ای دارد؛ کشوری که اساس تشکیل آن مهاجران بوده‌اند اکنون به گفته رئیس‌جمهورش ظرفیتش تکمیل شده است و دیگر خبری از مهاجران و ورودی‌های جدید نیست. در آمریکای امروز شرایط اقتصادی و بنیان‌های تجاری بر اساس همین تفاوت‌های فرهنگی و خلایق‌هایی بنا نهاده شد که از جای‌جای جهان در کنار هم گرد هم آمده بودند و این جملات بخشی از مانیفستی است که دموکرات‌ها در رسانه‌های‌شان بویژه شبکه CNN آن را تبلیغ می‌کنند اما در تازه‌ترین نظرسنجی که توسط همین شبکه‌ها منتشر شده، نتایج جالبی منعکس شده به طوری که ۵۶ درصد آمریکایی‌ها بر این باورند وجود ترامپ به عنوان رئیس‌جمهور، اختلافات نژادی را در آمریکا تشدید کرده است.

این باور چندان هم غلط نیست اما ترامپ و انتخاب او در ساختار سیاسی آمریکا حاصل یک روند است؛ روندی که به بنیان‌های متعددی از تفکر و اقتصاد وابسته است. تغییر و دگردیسی در جهت‌گیری آمریکا نسبت به کنش‌های منطقه‌ای و جهانی‌اش به وضوح قابل رویت است و آن را می‌توان عصر پس‌اساختارگرایی بین‌المللی هم نامگذاری کرد.

در حال حاضر آنچه را ترامپ در عرصه بین‌المللی مشغول آن است باید زیرمجموعه واسازی قرار داد. ترامپ در حال شالوده‌شکنی است و این شالوده‌شکنی برای نهادگرایی اروپایی امری بسیار خطرناک است. بعضا سیاست‌های انگلیس در جدایی از اتحادیه اروپایی را در این زیرمجموعه می‌توان بازتعریف کرد. بریگزیت یکی از شاخصه‌های واگرایی و واسازی لندن از بروکسل است تا بتواند در عصر جدید که اقتدار از آلمان‌های اصلی شناسایی آن است، جایگاه مستقلی برای خود بازتعریف کند. برای پی بردن به آنچه در آمریکای ترامپ می‌گذرد، می‌توان با نگاهی اجمالی به آمارهایی که عموماً توسط موسسات دموکرات منتشر می‌شود، متوجه شد بدنه و پوسته دموکرات‌ها هنوز حاضر نیست عصر واسازی را بپذیرد، بر عکس آنهایی که افق دیدگاه ترامپ و روند انتخاب شدن او را کوتاه می‌دانند، با پیگیری سیاست‌های چین با نام «یک کمربند، یک جاده» که محور آن اقتصادی و در عمق خود فرهنگی است در واشنگتن و اتاق‌های فکر لندن، خیزش از شرق را بیشتر از آنچه در اروپای غربی به آن اهمیت داده‌اند، جدی گرفته‌اند و این تغییر آرایش قدرت در شرق آسیا به آنچه در غرب اروپا به بریگزیت و حتی بازتعریف ناتو به عنوان پیمانۑی منسوخ‌شده منجر شده، پیوند خورده است.

در میان قدرت‌های جدید که هر کدام دارای هژمونی‌های منطقه‌ای و جهانی هستند، چند شاخصه اهمیت بسازبی دارد؛ در عصر جدید جز تولید علم، بار دیگر مساله جمعیت، گسترش سرزمینی و حضور مفید در عرصه منطقه‌ای و بین‌المللی اهمیت ویژه‌ای می‌یابد. چین و کره‌شمالی نمونه‌های بسیار روشنی هستند که نشان می‌دهد هژمونی رسانه‌ای غرب

در مقابل استوانه‌های جمعیت، گستره جغرافیایی و تاثیرگذاری منطقه‌ای عملاً ناکارآمد و سطح پایین تلقی می‌شود. مساله افکار عمومی در محور واسازی و بازگشت به عصر اقتدارگرایی با تکیه بر آلمان‌هایی چون مهاجرت، تقویت روحیه ملی‌گرایی، بازگشت به اساطیر و قهرمانان ملی، بزرگنمایی پیروزی‌های مقطعی و حتی بسیار بی‌اهمیت، تقویت روحیه ما بدون آنها و تکیه بر تولید به عنوان کلیدواژه‌ای که پیوند مستقیمی با اقتصاد دارد، در این عصر شاخص است.

در همین حال یک دهه آینده را باید عصر آنارشی بین‌المللی تفسیر کرد. در عصر آنارشی، روی کار آمدن نیروهای سیاسی بدون پشتوانه و عمدتاً راست‌گرا به عنوان خط مقدم سیاست بین‌المللی واسازی عمل خواهد کرد. از همین رو باید انتظار داشت عصر سازمان‌های بین‌المللی روند زوال خود را در دهه آینده سریع‌تر طی کند.

در یک جمله؛ همگرایی جای خود را به واگرایی خواهد داد.

گروه بین‌الملل: «دونالد توسک» رئیس شورای اروپا در دعوتنامه خود به اعضای اتحادیه اروپایی به منظور شرکت در نشست ویژه چهارشنبه (روز گذشته) با موضوع بریگزیت آورده است: بریگزیت هنوز به اجرا در نیامده و راهی جز تعویق وجود ندارد. وی در ادامه آورده است: در حالی که اروپا و انگلیس خواهان بریگزیت بر اساس توافق هستند، باید این مسیر را به واسطه موافقت جمعی برای تعویق در پیش گرفت. رئیس شورای اروپا با اشاره به درخواست نخست‌وزیر انگلیس مبنی بر تعویق بریگزیت تا پایان ماه ژوئن اظهار داشت: تعویق طولانی‌مدت بریگزیت تنها یک راه دارد و آن ارائه یک برنامه دقیق و مدون از سوی دولت انگلیس است. توسک افزوده است: تعویق بریگزیت می‌تواند تا یک سال دیگر به طول انجامد، مشروط بر ارائه گزارش زمان‌بندی شده و مسبوط که لندن در کوتاه‌ترین زمان ممکن در اختیار اروپا قرار دهد. نامه توسک در حالی به دیگر اعضای اتحادیه اروپایی داده شد که وضعیت بریگزیت نامعلوم‌تر از گذشته است؛ از یک سو تکیه بر همه‌پرسی و آرای عمومی موضوعی است که تضمین‌کننده دموکراسی است و اگر این موضوع به همه‌پرسی مجدد بینجامد بدان معناست که آرای عمومی در انگلیس اهمیتی ندارد و این یعنی ورود دولت ملکه به چالش مشروعیت و از سوی دیگر انگلیس در رسیدن به توافقی با اتحادیه اروپایی برای خروج از این اتحادیه به بن‌بست خورده و هر روز عرصه بر دولت این کشور تنگ‌تر می‌شود. در این کارزار ترزا می که سیاست‌های اقتصادی‌اش موفق نبوده و در زمینه جذب سرمایه‌گذاری و دیپلماسی خارجی دوران راکندی را طی می‌کند و در امنیت داخلی هم هر روز با موج جدیدی از خشونت طبقاتی روبه‌رو است، تمام اعتبار سیاسی‌اش را بر بریگزیتی بدون تنش گذاشته است، آن هم در حالی که در داخل نظام سیاسی انگلیس هیچ کس حاضر نیست هزینه‌های این

تشدید جنگ و لغو کنفرانس صلح لیبی

آفریقا
گروه بین‌الملل: با ادامه یافتن حملات خلیفه حfter، ژنرال شورشی در لیبی به پایتخت، سازمان ملل مجبور شد کنفرانس ملی درباره آینده این کشور را لغو کند. کنفرانس ملی ۲ روزه‌ای که قرار بود اواایل هفته آینده در شهر غدامس لیبی برگزار شود، می‌توانست امید طرفداران دموکراسی در این کشور را افزایش دهد و راهی به‌سوی انتخابات ریاست‌جمهوری و پارلمانی‌باز کند. غسان سلامه، نماینده ویژه سازمان ملل در لیبی در این‌باره گفت این سازمان قصد داشت در نزدیک‌ترین زمان ممکن این نشست را برگزار کند اما انجام گفت‌وگو در آتش خمپاره و حملات هوایی غیرممکن است او گفت: «جدید خشونت، کمترین سطح اطمینان از برگزاری هرگونه گفت‌وگوی نتیجه‌بخش را نیز از بین برده است. از شنیدن دوباره صدای طبل جنگ با جملاتی غیرمنظره، غافلگیر شدیم». این در حالی است که وزارت بهداشت لیبی اعلام کرده شمار کشته‌شدگان از پنجشنبه هفته گذشته که درگیری‌ها آغاز شد به ۴۹ نفر رسیده است. به گفته تحلیلگران،

اراضی اشغالی
گروه بین‌الملل: گزارش رسانه‌های عبری‌زبان از پیش‌تاز بودن بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر فعلی رژیم صهیونیستی در شمارش اولیه آرا در انتخابات فلسطین اشغالی حکایت دارد. کاتال ۱۲ تلویزیون عبری‌زبان، روز گذشته اعلام کرد ۹۷ درصد آرای شمارش‌شده نشان می‌دهد حزب لیکود به رهبری نتانیاهو در رقابتی نزدیک با ائتلاف اصلی رقیب، یعنی «آبی-سفید» قرار دارد؛ حزب لیکود ۳۶ کرسی و حزب «آبی-سفید» ۳۵ کرسی را از آن خود کرده‌اند. هر چند هیچ یک از احزاب-همان‌طور که در گذشته نیز اتفاق افتاده- نمی‌توانند اکثریت ۱۲۰ کرسی کنست (پارلمان رژیم صهیونیستی) را از آن خود کنند اما نتایج حاکی است بخت برای ائتلاف و تشکیل کابینه با راست‌گراها و نتانیاهو بیشتر است. روزنامه عبری‌زبان تایمز نیز نوشت تا بر ۹۷ درصد آرای شمارش‌شده، هر دو رقیب اصلی بیش از ۳۰ کرسی به دست آورده‌اند ولی نتانیاهو راه همواری برای تشکیل کابینه و حضور در مسند نخست‌وزیری برای پنجمین دور را دارد. نتانیاهو ۶۹ ساله سیاست‌های پوپولیستی و تفرقه‌برانگیزی را به کار می‌بندد؛ او وعده داده است مناطق بیشتری

ترزا می و دونالد توسک ساز مخالف بریگزیت می نوازند

انگلیس شیر بی‌یال و کوپال اروپا

خروج را پرداخت کند. شرایط سیاسی در انگلیس به گونه‌ای است که اشتباهات مکرر و فاحش یک جریان سیاسی آن برای دوره‌ای یک دهه‌ای از کارزار سیاسی دور می‌کند. این بحران برای حزب کارگر در دوران «تونی بلر» افتاد. جنگ افغانستان و عراق، حزب کارگر را وارد یک رکود سیاسی کرد تا بالاخره «جرمی کوربین» از درون فضای خموده و ورشکسته حزب کارگر انگلیس بیرون آمد. حالا همین سرنوشت می‌تواند در انتظار حزب محافظه‌کار نیز باشد. تحلیل‌های رسانه‌ای بر این ایده استوارند که در پیش‌نویس بیانیه رهبران کشورهای اتحادیه اروپایی که قرار است در ساعات

لازم برای تصویب توافق خروج فراهم شود». در صورتی که انگلیس و اتحادیه اروپایی این توافق را تصویب کنند، این مهلت ممکن است کوتاه شود. رهبران اروپایی تأکید دارند اگر انگلیس تا ۲۲ مه توافق خروج را تصویب نکرده باشد و در روزهای ۲۳ تا ۲۶ ماه مه همچنان عضو اتحادیه اروپایی باشد، باید انتخابات پارلمان اروپا را برگزار کند. اگر انگلیس به این تعهد خود عمل نکند، خروجش از اتحادیه اروپایی در روز اول ژوئن عملی خواهد شد. چندین دیپلمات اروپایی گفته‌اند تمدید یک ساله مهلت بریگزیت که «دونالد توسک» رئیس شورای اتحادیه اروپایی پیشنهاد کرده، بعید است مورد موافقت قرار گیرد و چندین کشور اروپایی با فرانسه اتفاق نظر دارند که این مهلت بسیار طولانی است. «ترزا می» نخست‌وزیر انگلیس پس از تحمل سومین شکست طرح خود درباره نحوه خروج از اتحادیه اروپایی، روز جمعه در نامه‌ای خطاب به رئیس شورای اروپا تقاضا کرد ضرب‌الاجل بریگزیت به نهم تیرماه موکول شود. وی یادآور شد شورای اروپا دوم فروردین تصمیم گرفت اگر مجلس عوام انگلیس تا نهم فروردین ماه توافقنامه خروج از اتحادیه اروپایی را تصویب کند، مهلت بریگزیت تا اول خرداد ماه تمدید شود. با این حال مجلس عوام انگلیس به این توافق رأی نداد و به این ترتیب نخست‌وزیر انگلیس اعلام کرد اگر در نشست اضطراری ۲۱ فروردین شورای اروپا با تمدید بریگزیت موافقت نشود، این کشور ۲۳ فروردین بدون توافق از اتحادیه اروپایی خارج می‌شود. می با اشاره به این مطلب که سیاست دولت انگلیس، خروج روشمند و منظم از اتحادیه اروپایی است، افزود: مجلس عوام انگلن تاکنون نه طرح مورد نظر دولت رأی داده و نه درباره طرح جایگزین به توافق رسیده است. این در حالی است که قانونگذاران با خروج بی‌توافق از اتحادیه اروپایی هم مخالفند و دولت نیز در این زمینه با آنها هم‌عقیده است.

■ ■ ■

چرا استعفای بوتفلیقه معترضان الجزایری را آرام نکرد؟

بن‌صالح که ۷۷ سال دارد به عنوان چهارمی بسیار نزدیک به عبدالعزیز بوتفلیقه شناخته می‌شود. پیگیری گزارش‌های رسانه‌ای حکایت از آن دارد که از آغاز اعتراضات در ماه فوریه، بوتفلیقه تنها موضوع مورد توجه مخالفان نبوده است؛ آنها با پلاکاردهای خیابانی و شعارهای منتشر شده در دنیای مجازی خواهان تغییر «نظام» هستند، به این معنی که تمام اطرافیان و نزدیکان به رئیس‌جمهوری باید کناره‌گیری کنند. مخالفان می‌گویند عده‌ای از تجار، سیاستمداران و مقام‌های ارتش پشت ریاست‌جمهوری بوتفلیقه پنهان شده بودند، چرا که بوتفلیقه به عنوان یک چهره بیمار و سالخورده، بعد از چندین بار سکنه مغزی طی حداقل ۵ سال اخیر نمی‌توانست صحبت کند و قصرش در واقع یک بیمارستان بود. در واقع، نظام الجزایر و ارکان آن به جز بوتفلیقه همچنان پابر جاسد بویژه ارتش الجزایر که ناظران می‌گویند از زمان انقلاب یعنی از سال ۱۹۶۲ تا به حال، ارتش سرنوشت الجزایر را تعیین کرده است، به طوری که حتی سه‌شنبه گذشته طی اعلامیه‌ای استعفای بوتفلیقه را رقم زد.

منطقه همسایه‌اشد و این سیاست‌ها را اجرائی کند. در واقع، دولت ترامپ تمام سیاست‌های منطقه‌ای خود را براساس نیاز رژیم صهیونیستی تعریف کرده است؛ گام اول این سیاست‌ها مساله برجام بود که واشنگتن به‌خاطر راضی کردن نتانیاهو، از توافق هسته‌ای با ایران خارج شد. نتانیاهو از خروج آمریکا از برجام به عنوان برگ برنده خود در عرصه داخلی رژیم صهیونیستی استفاده کرد. نتانیاهو همچنین با لابی‌گری‌هایی که انجام داد رئیس‌جمهور آمریکا را به این موقعیت رساند که رسماً قدس را به عنوان پایتخت رژیم صهیونیستی اعلام کند. مسأله بعدی انتقال سفارت آمریکا از تل‌آویو به بیت‌المقدس بود که اینها نیز دستاوردهای بزرگی برای نتانیاهو محسوب می‌شدند. گویا نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی در سطح داخلی چنین تلاش می‌کند بگوید این اتفاقات در دوره رهبری وی روی داده است. در حقیقت تاریخ ۷۰ ساله این رژیم اشغالگر نیز این مسأله را مورد تأیید قرار می‌دهد که تاکنون چنین اتفاقاتی به نفع این رژیم، با این قدرت رخ نداده است. چنانچه شخص دیگری به غیر از نتانیاهو نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی بود، شاید چنین اتفاقاتی رخ نمی‌داد.

الجزایر

گروه بین‌الملل: تظاهرات معترضان ضد دولتی در الجزایر برای هشتمین هفته متوالی ادامه دارد. حتی استعفای عبدالعزیز بوتفلیقه، رئیس جمهوری ۸۲ ساله هم نتوانسته آتش اعتراضات را خاموش کند. تظاهرات‌کنندگان الجزایری شعارهایی در محکومیت دامه حضور چهره‌های نظام بوتفلیقه در رأس کار و در جریان مرحله گذار سر دادند. با وجود این مساله، پارلمان این کشور سه‌شنبه رأی به این داد که عبدالقادر بن صالح، رئیس مجلس الامة به عنوان رئیس جمهوری موقت انتخاب شود. وی به موجب ماده ۱۰۲ قانون اساسی الجزایر به مدت ۹۰ روز رئیس‌جمهور موقت است تا زمینه انتخابات جدید ریاست‌جمهوری برگزار شود. این موضوع از عبدالقادر بن صالح در نخستین نقلش پس از انتصاب به این سمت، مورد تأکید قرار داد و گفت: قصد داریم با طبقه سیاسی و ملی درباره تشکیل هیاتی ملی برای انتخابات آتی و فراهم کردن مقدمات آن رایزنی کنیم. به محض اعلام انتصاب آقای بن‌صالح، معترضان با راهپیمایی در خیابان‌های پایتخت خواستار کناره‌گیری او شدند.

آمریکا چگونه انتخابات پارلمان رژیم صهیونیستی را مهندسی کرد؟

نتانیاهو نخست‌وزیر ماند

از خاک فلسطینیان را تحت حاکمیت رژیم صهیونیستی درمی‌آورد. ناگفته نماند انتخاباتی که سه‌شنبه در سرزمین‌های اشغالی فلسطین برگزار شد، با انتخابات پیشین رژیم صهیونیستی تفاوت بسیاری داشت. در گذشته جریان‌های سیاسی در جامعه صهیونیستی چندان متأثر از تحولات

چهارگوشه

آغاز بزرگ‌ترین انتخابات جهان امروز در هند

انتخابات سراسری در کشور هند که آن را بزرگ‌ترین و طولانی‌ترین انتخابات جهان می‌دانند از امروز در این کشور با شرکت نخستین گروه از رأی‌دهندگان هندی برای تعیین دولت بعدی آغاز می‌شود و قرار است طی ۷ مرحله به اجرا درآید. در این انتخابات، نازندرا مودی، نخست‌وزیر هند و رهبر حزب ملی‌گرا و هندی بهاراتیا جاناتا، به دنبال رسیدن به یک دوره ۵ ساله دیگر نخست‌وزیری هستند. بر اساس نظرسنجی‌ها، در این انتخابات مودی و حزب بیشترین میزان کرسی‌ها در پارلمان را کسب می‌کنند. اواخر سال گذشته، حزب مودی متحمل شکست‌هایی در انتخابات ایالتی در هند شد و این حاکی از نارضایتی مردمی از ناتوانی دولت او در زمینه تقویت اشتغال و افزایش درآمد کشاورزان بود. با این حال در هفته‌های گذشته تحولاتی رخ داده که تغییراتی را به وجود آورده است. وقصوح یک بمبگذاری انتحاری در منطقه کشمیر تحت کنترل هند و متعاقب آن روپایی نظامی کوتاه‌مدت هند با پاکستان، باعث شد موضوع امنیت ملی مورد توجه قرار بگیرد.

■ ■ ■

طرح تحریم ترکیه در کنگره آمریکا

یک سناتور جمهوری‌خواه به همراه یک همکار دموکرات طرحی برای تحریم ترکیه به اتهام دست داشتن این کشور در بازداشت شهروندان آمریکایی و یکی از کارکنان محلی کنسولگری واشنگتن در ترکیه، به کنگره ارائه دادند. سناتور راجر ویکر و بن کاردین، از رئیس‌جمهور آمریکا خواسته‌اند به دولت ترکیه در زمینه بازداشت‌های سیاسی در این کشور و احترام گذاشتن به حقوق بشر و آزادی‌های اساسی فشار بیاورد. ارائه طرح درباره اعمال تحریم علیه ترکیه در حالی صورت گرفته که تنش‌های بین واشنگتن و آنکارا در مسائلی از قبیل خرید سامانه اس ۴۰۰ روسیه همچنان ادامه دارد و آمریکایی‌ها به ترکیه درباره احتمال تحریم و توقف فروش جنگنده‌های اف۳۵ هشدار داده‌اند. وزیر خارجه ترکیه روز گذشته بار دیگر تأکید کرد اگر آمریکا این سامانه را تحویل ندهد ترکیه جایگزینی برای آنها پیدا می‌کند.

■ ■ ■

خروج ونزوئلا

از سازمان کشورهای آمریکایی

وزارت خارجه ونزوئلا در بیانیه‌ای اعلام کرد در واکنش به اقدام سازمان کشورهای آمریکایی در حمایت از خوان گویادو رهبر مخالفان دولت این کشور، از این سازمان خارج خواهد شد. در این بیانیه آمده است: اعضای سازمان کشورهای آمریکایی تسلیم خواسته‌های واشگتن شدند. کاراکاس تأکید کرده است از ۲۷ آوریل (۷ اردیبهشت) از سازمان کشورهای آمریکایی خارج خواهد شد و این کشور نمی‌تواند عضو سازمانی باشد که در خدمت منافع امپریالیستی دولت آمریکا است. شورای دائمی سازمان کشورهای آمریکایی نماینده خوان گویادو را به عنوان نماینده کشور ونزوئلا در این سازمان به رسمیت شناخته است. سازمان کشورهای آمریکایی یا OAS یک سازمان منطقه‌ای است که در سال ۱۹۴۸ پایه‌ریزی شد و اکنون ۳۵ کشور از آمریکای شمالی و جنوبی عضو این سازمان هستند.

■ ■ ■

بازگشت شهروندان فوکوشیما

پس از ۸ سال

۸ سال پس از زلزله شدید و سونامی در شهر فوکوشیمای ژاپن، نخستین گروه از ساکنان بومی آن مجدداً به شهر بازگشتند. به نوشته روزنامه «گاردین»، پس از زلزله و سونامی شدید سال ۲۰۱۱ در سواحل شمال‌شرقی ژاپن، نیروگاه اتمی «آیچی» نزدیک فوکوشیما دچار انفجار و گداخت هسته‌ای ۶ راکتور خود در فضای آزاد شد که در پی این حادثه، ده‌ها هزار نفر از ساکنان این منطقه گریختند. اکنون با گذشت ۸ سال، حدود ۴۰ درصد از منطقه «کوما» واقع در غرب این نیروگاه با توجه به کاهش معنی‌دار تشعشعات هسته‌ای، قابل سکونت اعلام شده است و ساکنان آن می‌توانند به منازل خود بازگردند. مقامات محلی امیدوارند از ماه آینده شهرداری این ناحیه و سایر پروژه‌های زیرساختی، مردم بیشتری را به بازگشت شهروندان ترغیب کنند. قرار است «شینزو آبه» نخست‌وزیر ژاپن روز یکشنبه آینده مراسمی را به‌مناسبت بازگشت بخشی از شهروندان به این ناحیه از فوکوشیما برگزار کند. این برای نخستین بار طی ۵ سال اخیر است که یک رئیس کابینه ژاپن از فوکوشیما بازدید می‌کند.